

**Foredrag :Søndag den 20. september 2009 kl 14.45 – 15.30
Aalborg Kongres & og Kulturcenter
Årsmøde 2009 – Foreningen af Danske Skatteankenævn**

”Er lægmænd i skatteprocessen overflødige ?”

AARHUS UNIVERSITET

**Juridisk Institut
Offentlig Ret**

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Objektive eller retpolitisk behov for lægfolkselement ? (1)

Er lægfolkselementet overflødig ?

Vurdering på grundlag af udviklingen i:

- Antallet af skatteankenævn
- Antallet af ankenævnsmedlemmer
- Antallet af klagesager

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Objektive eller retspolitisk behov for lægfolkselement ? (2)

Omformulering af spørgsmålet til:

Er der behov for lægfolkselementet ?

Retspolitiske begrundelser:

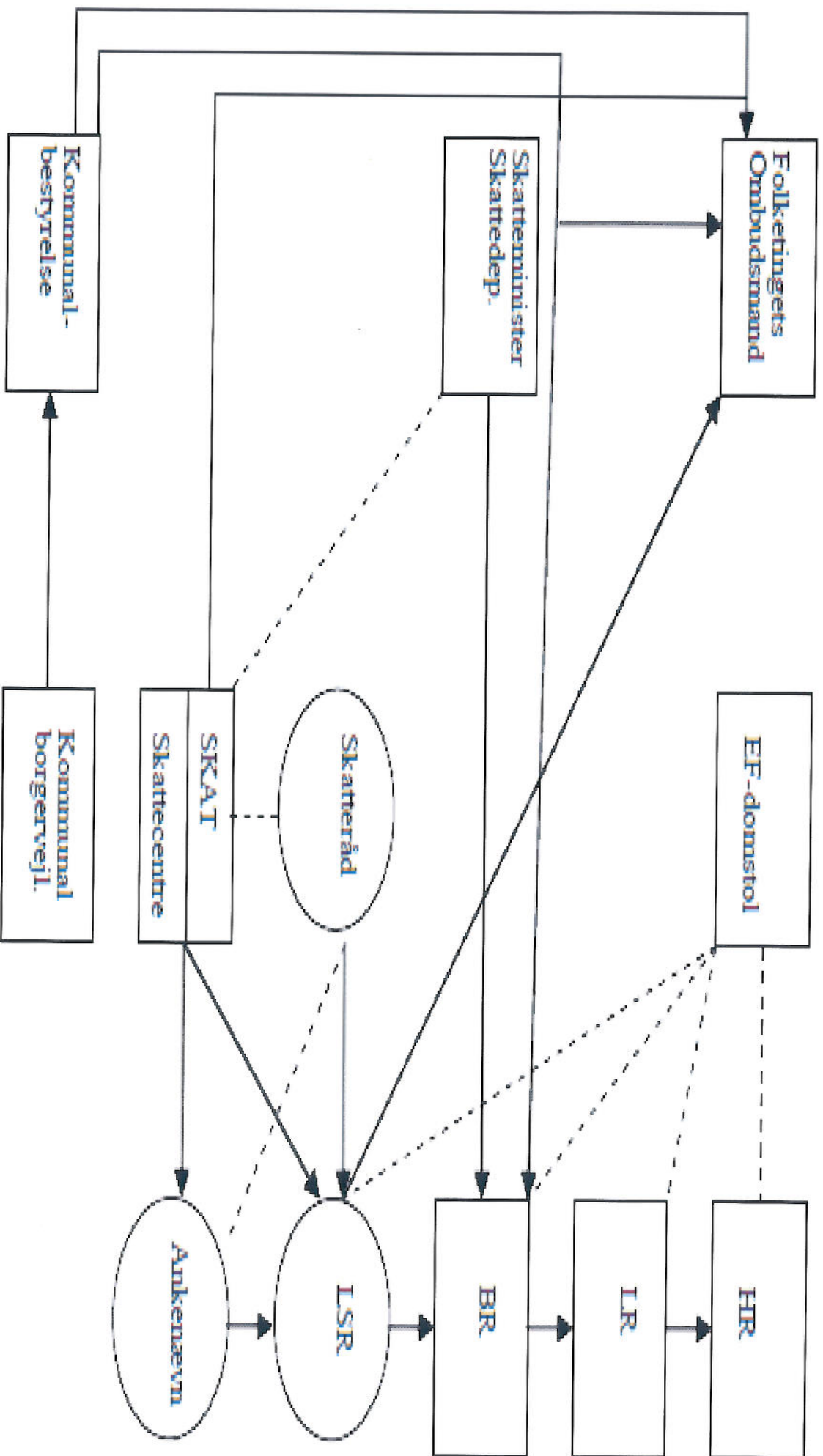
- Demokratisk kontrol og tilsyn
- "Folkelig deltagelse"
- " Retfærdighed"
- " Nærhed"
- Beskatningens "folkelige" forankring
- Sund fornuft
- Føling med samfundsudviklingen
- etc., etc., etc.

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Vurdering af organisationsplan (1).

2005 - skatteforvaltningen:

-Moderne enhedsforvaltning/bedre end hidtidige/dygtige og ansvarlige mennesker/ verdens bedste ?

“Fortræffeligheder” og strukturelle mangler:

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Vurdering af organisationsplan (2).

- Skatterådet :
 - + "Folkelig" og demokratisk kontrol og tilsyn
 - + Kompetence på hele skatte- og afgiftsområdet
 - Blot passiv kompetence
- Landsskatteretten:
 - + Professionel kontorbehandling
 - + Afgørelse i forum af retsformænd og retsmedlemmer med branche/ juridisk kendskab
 - Central klageafgørelse med decentral domstolsprøvelse
- Skattankenævne:
 - + "Nærhed"
 - + Velegnet forum for personsager
 - Antallet af skatteankenævn
 - Partipolitisk fundering
 - Ikke formelt uafhængige sekretariater

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Historisk tilbageblik

4 milepæle:

1) Statsskattelovene:

- Kommunal forvaltning med lægmandsansættelse og lægmandsklage Billigste og bedste forvaltning !!!!!!!

2) 1938 – Landsskatteretsloven:

- Etablering af centralt klageorgan med lægmandsindflydelse: LSR
- Etablering af centralt kontrol og tilsynsorgan: Ligningsrådet

3) Kommuneaftalen 1989:

- Ophævelse af ligningskommissioner som bliver til skatteankenævn

4) 2005- Skatteforvaltningsloven:

- Centraliseret statslig forvaltning med opretholdelse af lokal klagekompetence
- L 2008 1341: Sammenlægning/ øget ministerindflydelse på valg og afskedigelse

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Udviklingen i Norden

Norge og Sverige:

- Samme historiske udgangspunkt: kommunal kompetence med anvendelse af lægmænd
- Samme udvikling : ophævelse af kommunal kompetence og begrænsning af lægmandselement

Men : Intet demokratisk/"folkeligt" kontrol og tilsynsorgan

Intet centralt klageorgan

6 decentrale klageorganer: "Klagenämnder" – "Skattenämnder"

Medlemmer: lægfolk med regnskabsmæssige/erhvervsmæssige/ juridiske kompetencer

AARRHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Hvad bringer fremtiden (1) ?

Udviklingstendenser:

- Fortsat kompliceret skattelovgivning for erhvervsbeskatning.
- Lovgivningen udfærdiges så færre sager om personskat
- Fortsat udbygning af digitalisering
- Maskinel selvangivelse og skatteansættelse
- Mindre "menneskelig" kommunikation
- Større "fremmedgørelse" om skat for den brede befolkning

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.

Hvad bringer fremtiden (2) ?

Konsekvenser af udviklingen:

Så MEGGET DESTO MERE behov for lægmandselementet:

- FORTSAT behov for Skatterådet for demokratisk kontrol og tilsyn
- FORTSAT behov for klagebehandling med lægmandsindflydelse

Spørgsmål :

- Fortsat behov for 2 administrative klageinstanser ?
- Decentral eller central klagebehandling ?
- Hvor decentral ?
- Både/ og- i et eller andet samspil ? – Fusion ?

AARHUS UNIVERSITET

Juridisk Institut
Offentlig Ret

Jan Pedersen, Professor, dr. jur.